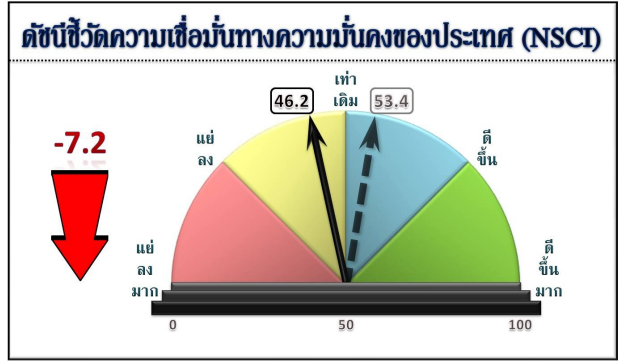

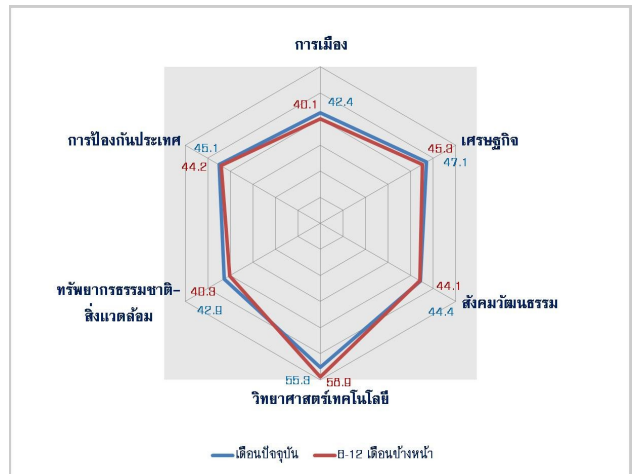
SSC's Security Update ฉบับนี้ขอนำเสนอเครื่องมือชี้วัดสภาวะความมั่นคงของประเทศในรูปแบบของ "ดัชนีชี้วัดความเชื่อมั่นทางความมั่นคงของประเทศ" ที่ถือเป็นความพยายามแรกสุดของการสำรวจและรายงานสภาวะความมั่นคงของประเทศอย่างรอบด้านและต่อเนื่องเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจทั่วไปได้นำไปใช้ประโยชน์ ข้อมูลที่ใช้ในการจัดทำดัชนีนี้ถูกรวบรวมมาจากการสำรวจความเชื่อมั่นทางความมั่นคงของประเทศของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ อันประกอบไปด้วย บุคลากรและนักศึกษาของสถาบันและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงผู้เข้าร่วมโครงการกิจกรรม และการสัมมนาต่างๆ ที่สถาบันวิชาการป้องกันประเทศจัดขึ้นในห้วงที่ผ่านมา โดยรูปแบบการนำเสนอดัชนีฯ ถูกแบ่งออกเป็น 2 ส่วนหลักๆ คือ 1) ส่วนที่เป็น **เข็มชี้วัด** การเปลี่ยนแปลงสภาวะความเชื่อมั่นทางความมั่นคงของประเทศ เปรียบเทียบระหว่าง **เดือนปัจจุบัน** กับ **เดือนก่อนหน้า** และ 2) ส่วนที่เป็น **จอร์เดตาร์** แสดงผลเปรียบเทียบ **ความเชื่อมั่นในเดือนปัจจุบัน** กับ **การคาดการณ์ในอนาคตห้วง 6 - 12 เดือนข้างหน้า**

คณะผู้จัดทำ ดัชนีชี้วัดความเชื่อมั่นทางความมั่นคงของประเทศ หรือ **ดัชนี 6 มิติ 2 ระดับ 3 ตัวชี้วัด** นี้ได้ทำการประมวลผลข้อมูลที่ครอบคลุมมิติทางความมั่นคงของประเทศอย่างรอบด้าน 6 มิติ อันได้แก่ **มิติทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการป้องกันประเทศ** โดยให้น้ำหนักความสำคัญทั้งในระดับมหภาค ที่มุ่งเน้นภาพรวมของประเทศ และระดับจุลภาค ที่เชื่อมโยงความเกี่ยวข้องไปถึงระดับบุคคลและครอบครัว ผลลัพธ์สุดท้ายที่ได้สามารถบ่งบอกความเชื่อมั่นทางความมั่นคงของประเทศได้ 3 ลักษณะได้แก่ **ระดับความเชื่อมั่นในปัจจุบัน ระดับการคาดการณ์สภาวะความมั่นคงในอนาคตห้วง 6 - 12 เดือนข้างหน้า และ ระดับประสิทธิภาพในการนำนโยบายที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงไปสู่การปฏิบัติ**

ในส่วนของการรายงานผลฯ เพื่อให้เกิดอรรถประโยชน์สูงสุด การนำเสนอจึงถูกกำหนดเป็น 2 รูปแบบ คือ 1) **รูปแบบเชิงปริมาณ** ผ่านทาง Security Update เป็นรายเดือนนี้ เพื่อให้สามารถตอบสนองได้ต่อสถานการณ์สภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และ 2) **รูปแบบเชิงคุณภาพ** ผ่านทางเอกสาร Policy Recommendations ของ ศศย.สพท. หรือเอกสารอื่นๆ ที่จะได้มีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรายละเอียด พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่สมบูรณ์ครบถ้วนสำหรับการนำไปใช้ประโยชน์ทางด้านต่างๆ ต่อไป

สำรวจครั้งล่าสุด : 24 - 31 มี.ค. 54
สำรวจครั้งก่อน : 1 - 7 มี.ค. 54

แนวความคิดทางยุทธศาสตร์ (Strategic Concept) ในการป้องกันและการรักษาความมั่นคงของประเทศสมาชิกองค์การสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ (NATO)

ในการประชุมสุดยอดผู้นำประเทศสมาชิกนาโต (NATO) ณ กรุงลิสบอน ประเทศโปรตุเกส เมื่อวันที่ 20 พ.ย.53 ที่ผ่านมา ที่ประชุมได้ร่วมกันลงมติยอมรับแนวความคิดทางยุทธศาสตร์ฉบับใหม่ของนาโต ซึ่งจะได้ถูกนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการของประเทศสมาชิกในห้วง 10 ปีต่อจากนี้ สาระสำคัญของแนวความคิดทางยุทธศาสตร์ฉบับดังกล่าวของนาโตประกอบไปด้วยประเด็นยุทธศาสตร์หลัก 3 ประการ ได้แก่

การป้องกันร่วม (Collective Defence) - สมาชิกนาโตจะให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างไม่มีเงื่อนไข เพื่อยับยั้งและป้องกันภัยคุกคามทุกรูปแบบ รวมถึงความท้าทายรูปแบบใหม่ที่อาจเกิดขึ้น

การจัดการภาวะวิกฤต (Crisis Management) - นาโตจะใช้ขีดความสามารถและเครื่องมือที่ผสมผสานกันระหว่างการเมืองกับการทหารอย่างเหมาะสมในการจัดการกับภาวะวิกฤตที่กำลังก่อตัวขึ้นและอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศสมาชิกก่อนที่จะยกระดับกลายเป็นความขัดแย้ง รวมถึงหยุดยั้งสถานการณ์ความขัดแย้ง และร่วมสร้างเสถียรภาพให้มั่นคงขึ้นภายหลังความขัดแย้ง โดยเฉพาะในดินแดนที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของภูมิภาคยุโรป-แอตแลนติก

ความร่วมมือด้านความมั่นคง (Cooperative Security) - ประเทศสมาชิกตกลงจะร่วมมือกันยกระดับความมั่นคงระหว่างประเทศผ่านความร่วมมือกับประเทศและองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยให้การสนับสนุนการควบคุมอาวุธ การไม่เผยแพร่ และการปลดอาวุธ รวมไปถึงการเปิดรับประเทศสมาชิกใหม่จากกลุ่มประเทศประชาธิปไตยในยุโรปที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานของนาโต

แนวความคิดทางยุทธศาสตร์ฉบับก่อนหน้าของนาโตได้ถูกลงนามตั้งแต่เมื่อปี พ.ศ. 2542 และถูกนำมาใช้เป็นแนวทางหลักในการดำเนินการของประเทศสมาชิกนาโตเป็นเวลายาวนานกว่า 11 ปี การเปลี่ยนแปลงและความพยายามในการยกระดับความร่วมมือระหว่างกันของประเทศสมาชิกนาโตในครั้งนี้จึงถือได้ว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง ศศย.สพท. ในฐานะหน่วยงานคลังสมองของกองทัพไทยจึงจะดำเนินการศึกษาข้อมูลในรายละเอียดและจัดทำเอกสารข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (Policy Recommendations) เพื่อเผยแพร่ให้กับหน่วยงานต่างๆ ของกองทัพนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

TUNISIA ทูเรียนจากการมองข้ามพลังประชาชน

ประเทศที่ตั้งอยู่บริเวณชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียนทางตอนเหนือของทวีปแอฟริกา ซึ่งขนาบข้างด้วยแอลจีเรียกับลิเบีย และตอนใต้ติดกับทะเลทรายซาฮาราด้วยความได้เปรียบทางภูมิศาสตร์และการมีความสัมพันธ์ ค้าขายกับประเทศในทวีปยุโรปได้อย่างสะดวก ผ่นวกกับตูนิเซียให้สิทธิพิเศษทางภาษีแก่สินค้าอุตสาหกรรมจากสหภาพยุโรปเข้ามาจำหน่ายได้ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ดึงดูดนักลงทุนในยุโรปให้เข้ามาลงทุนในประเทศได้มากขึ้น ส่งผลให้ตูนิเซียกลายเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและการเงินแห่งแรกในแถบภูมิภาคแอฟริกาและใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งในกลุ่มประเทศอาหรับ

ในด้านการเมือง ตูนิเซียมีการปกครองแบบสาธารณรัฐ (Republic) ระบอบรัฐสภา มีประธานาธิบดีที่มาจากการเลือกตั้งเป็นประมุขดำรงตำแหน่งครั้งละ 5 ปี โดยไม่จำกัดวาระ ทำให้ประธานาธิบดี ซิน เอล อาบีดิน เบน อาลี (Zine El Abidine Ben Ali) ประธานาธิบดีคนที่ 2 ผูกขาดการปกครองประเทศด้วยระบอบเผด็จการมานานกว่า 2 ทศวรรษ โดยประชาชนไม่มีส่วนร่วมใดๆในการปกครอง ทำให้ระบบเศรษฐกิจถูกควบคุมโดยครอบครัว รัฐมนตรี และคนใกล้ชิดของประธานาธิบดี เม็ดเงินจาก ภาคธุรกิจจึงตกอยู่กับกลุ่มคนเพียงบางกลุ่ม เกิดเป็นช่องว่างระหว่างคนจนกับคนรวย

แม้ว่าจุดเริ่มต้นของเหตุจลาจลในครั้งนี้จะมาจากการประท้วงด้วยการเผาตัวตายของชายคนหนึ่งที่ถูกตำรวจยึดแผงขายผักและผลไม้เมื่อเดือนธันวาคมที่ผ่านมา แต่ด้วยคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ต่ำลงจากการ ฉ้อราษฎร์บังหลวง การถูกจำกัดเสรีภาพ ภาวะว่างงาน และราคาอาหารที่สูงผิดปกติ จึงเป็นชนวนให้เกิดการรวมตัวเพื่อโค่นอำนาจประธานาธิบดีและทางความยุติธรรมคืนสู่สังคม

เหรียญมี 2 ด้านเช่นใด เหตุการณ์นี้ก็มองได้ 2 ด้านฉนั้น.....

ด้านหนึ่ง คือ “ชัยชนะบนความสูญเสีย” ของภาคประชาชน แม้สุดท้ายจะสามารถขับไล่ประธานาธิบดีออกนอกประเทศไปได้ แต่ก็ต้องแลกมาด้วยชีวิตและทรัพย์สินของชาวตูนิเซียอย่างประมาณค่ามิได้เช่นกัน

อีกด้านหนึ่ง คือ “บทเรียนและตัวอย่าง” ของภาครัฐ ที่อาจทำให้ผู้นำประเทศอีกหลายประเทศต้องตระหนักถึงพลังประชาชน ด้วยการเคารพในสิทธิ เสรีภาพ และภราดรภาพของประชาชนในประเทศ

การประท้วงครั้งนี้ไม่ได้สิ้นสุดเพียงแค่การเปลี่ยนการปกครองในตูนิเซีย แต่ได้กลายเป็นแรงบันดาลใจให้แก่ประชาชนในชาติอาหรับอื่นๆทั้งในแอฟริกา และตะวันออกกลางที่ทยอยกันออกมาประท้วง โดยเฉพาะกรณีของอียิปต์ ที่ไม่ได้ส่งผลต่อการเมืองภายในเท่านั้น แต่ยังกระทบต่อความมั่นคงและเศรษฐกิจของโลกด้วย เนื่องจากอียิปต์เป็นประเทศรอยต่อ ระหว่าง 3 ทวีป คือ แอฟริกา ยุโรป และเอเชีย ที่บริเวณ “คลองซูเอซ” อียิปต์จึงเสมือนเป็น “ยุทธศาสตร์ของโลก” ดังนั้น สถานการณ์ของอียิปต์จึงเป็นเรื่องน่าสนใจที่ต้องตามดูกันต่อไป

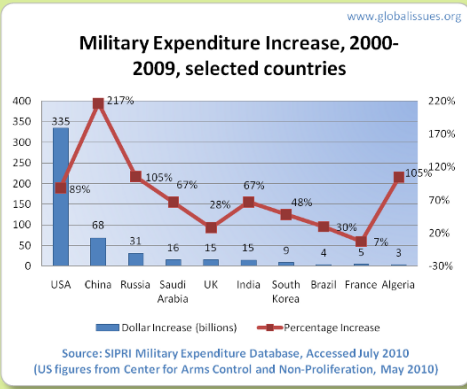
สำหรับประเทศไทย แม้จะไม่ได้อยู่ในกลุ่มประเทศมุสลิม แต่ด้วยวิถีของสังคมที่ใกล้เคียงกันในเรื่อง ความเหลื่อมล้ำทางกฎหมาย การถูกเลือกปฏิบัติ ระบบ 2 มาตรฐาน (Double Standard) และปัญหาคนรวยกระจุกแต่คนจนกระจายจนกลายเป็นชนวนของความแตกแยกแบ่งสีแบ่งฝ่ายในสังคม หากกงล้อของสังคมไทยยังคง หมุนวนอยู่กับระบบเดิมๆ สักวันประเทศไทยอาจมีสภาพไม่แตกต่างจากตูนิเซียก็เป็นได้

กองทัพจีนเฮลั่น...เครื่องบินรบล่องหน J-20 Stealth Fighter ต้นแบบลำแรกสำเร็จ

จีนพัฒนาเครื่องบินล่องหนต้นแบบ J-20 Stealth Fighter ลำแรกขึ้นสำเร็จ ซึ่งมีสมรรถนะหลบหลีกเรดาร์และแสงอินฟราเรด จากการทดลองบินครั้งแรกที่ถูกเผยแพร่ไปทั่วโลกเมื่อวันที่ 11 มกราคม พ.ศ.2554 เวลา 12.50 น. เป็นเวลา 18 นาที พบว่า สเตลท์ J-20 มีขนาดใหญ่และน้ำหนักมากกว่า Sukhoi T-50 ของรัสเซีย และ Rockheed Martin YF-22 Raptor ของสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นเครื่องบินที่มีความสามารถปฏิบัติการพิสัยไกลและเต็มเชื้อเพลิงกลางอากาศได้เหมือนกัน แต่สเตลท์ J-20 สามารถบรรทุกขีปนาวุธขนาดใหญ่กว่า และต้นทุนการผลิตต่อลำต่ำกว่า YF-22 Raptor ของสหรัฐฯ สเตลท์ J-20 นับเป็นความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่สร้างความกังวลใจแก่ประเทศต่างๆ โดยเฉพาะสหรัฐฯ

โดยประเด็นที่น่าจับตามองคือ หลังจากจีนประกาศหยุดความสัมพันธ์ทางทหารตอบโต้กรณีทีสหรัฐฯ ขายอาวุธยุทโธปกรณ์มูลค่ากว่า 6,400 ล้านดอลลาร์ให้แก่ไต้หวัน (เฮลิคอปเตอร์ ระบบป้องกันขีปนาวุธ เรือกวาดทุ่นระเบิด มิซไซล์แพทริออต และเรือรบฟริเกต) กองทัพจีนเร่งพัฒนาศักยภาพทางการทหารในปี 2009 โดยจัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้นจากปี 2008 ถึง 15.0% คิดเป็นมูลค่ากว่า 69,000 ล้านดอลลาร์ และเมื่อเปรียบเทียบกับกรใช้งบประมาณทางการทหารที่เพิ่มขึ้นในแต่ละประเทศ พบว่าจีนทุ่มงบประมาณด้านการทหารเพิ่มขึ้นมากเป็นอันดับหนึ่งจากปี 2000 - 2009

กรณีการพัฒนาเครื่องบินสเตลท์ J-20 นั้นจีนให้เหตุผลว่าเป็นนโยบายเชิงป้องกันประเทศ แต่หากจะมองอีกนัยหนึ่งคือ จีนกำลังส่งสัญญาณไปยังสหรัฐฯ ว่าจีนมีความพร้อมในการปฏิบัติการทางอากาศอย่างเต็มรูปแบบ ดังนั้นหากสหรัฐฯ จะกระทำการใดที่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ที่มีต่อจีน อาจต้องพิจารณาอย่างรอบคอบยิ่งขึ้น กรณีดังกล่าวยังคงเป็นเรื่องที่น่าติดตามถึงท่าที ความสัมพันธ์ระหว่างมหาอำนาจทั้ง 2 ประเทศที่อาจสร้างความวิตกกังวลและความตึงเครียดให้แก่ประชาคมโลก โดยเฉพาะในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงและในทะเลจีนใต้ และจากสถานการณ์ที่กล่าวมา นอกจากการเฝ้าสังเกตการณ์แล้วประเทศไทยยังควรเตรียมพร้อมรับมือกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เช่น การเร่งพัฒนากำลังพลแบบสหวิทยาการ การเร่งพัฒนาเทคโนโลยีในการป้องกันประเทศอย่างเป็นรูปธรรม การบริหารจัดการให้กองทัพทำงานร่วมกับภาคส่วนอื่นๆ แบบบูรณาการต่อไป เร่งพัฒนาเทคโนโลยีในการป้องกันประเทศอย่างแท้จริงและเป็นรูปธรรม

จากพะเยาโมเดล ถึง ฮาดูพนมโมเดล

จากการนำเสนอเรื่อง “พะเยาโมเดล” โดยภาคประชาสังคม ในการสนทนาปัญหายุทธศาสตร์ เรื่อง “ก้าวข้ามความขัดแย้งสู่สังคมสันติสุขอย่างยั่งยืน” ซึ่งจัดโดย ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ เมื่อ 2 พ.ย.52 ส่งผลให้ พลเอก ฤชศักดิ์ รัตนวรรณ ผู้บัญชาการ-สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ให้ความสนใจโดยเฉพาะในประเด็นของการสร้างความสมานฉันท์ระหว่างกลุ่มชนเชื้อเผ่าและเชื้อแดงท่ามกลางความขัดแย้งที่ จ.พะเยา และเพื่อสนองตอบนโยบายรัฐบาลในเรื่องการสร้างความปลอดภัยสันติภาพ จึงดำริให้ สถาบันจิตวิทยาความมั่นคง และศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ ซึ่งเป็นหน่วยงานขึ้นตรงของสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ร่วมมือกันศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับพะเยาโมเดล

จากการที่ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ฯ ลงพื้นที่ร่วมกันกับคณาจารย์และนักศึกษาของสถาบันจิตวิทยาความมั่นคงฯ จำนวน 4 ครั้ง (ห้วงเดือน มิถุนายน – สิงหาคม 2553) ทำให้ได้รับข้อมูลและสามารถประเมินผลตามกรอบงานด้านยุทธศาสตร์ได้ในประเด็นต่างๆ กล่าวคือ พะเยาโมเดลเป็นรูปแบบการสมานฉันท์ที่ต้องนำไปประยุกต์ใช้ เนื่องจากชาวพะเยารักสงบ มีวิถีชีวิตเรียบง่าย ไม่ชอบความขัดแย้งความรุนแรง ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยเอื้อในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งจนเกิดเป็นพะเยาโมเดลขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่า นิยามเชื้อสีในสถานการณ์ปัจจุบันมีความเปลี่ยนแปลงและซับซ้อนมากขึ้น รวมทั้งยังพบ ความเข้มแข็งของภาคประชาสังคมในจังหวัดพะเยา ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยเสริมความมั่นใจแก่กองทัพที่มีต่อภาคประชาสังคมในการสร้างความร่วมมือระหว่างกันเพื่อจัดหรือลดวิกฤตการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ทั้งนี้ เอกสารวิจัยที่นักศึกษาเสนอต่อสถาบัน-จิตวิทยาความมั่นคงฯ ยังเป็นที่สนใจของคณะกรรมการทหารวุฒิสภาอีกด้วย

สำหรับในปีงบประมาณ 54 ผู้บัญชาการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ได้ดำริให้ สถาบันจิตวิทยาความมั่นคงฯ ร่วมกับเครือข่ายภาคประชาสังคมนำนักศึกษา ลงพื้นที่ อ.ฮาดูพนม จ.นครพนม เพื่อศึกษาข้อมูลเนื่องจาก จ.นครพนม เคยเป็นพื้นที่สีแดงในยุคที่อุดมการณ์ลัทธิคอมมิวนิสต์แพร่เข้าสู่ประเทศไทย แต่ในระยะที่คอมมิวนิสต์คลายอิทธิพลลง ผู้ที่ออกมาต่อต้านกับรัฐบาลกลายเป็น ผู้ร่วมพัฒนาชาติไทย (พรท.) และได้รับการจัดสรรที่ทำกิน ซึ่งการลงพื้นที่ครั้งแรก ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ได้ร่วมสังเกตการณ์เข้ารับฟังความคิดเห็นของ พรท. ทั้งในศูนย์สงเคราะห์ราษฎรบ้านพัฒนาชาติไทยซึ่งมีพื้นที่ติดกับนิคมทหารผ่านศึก และ ที่หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 22 หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา

ประเด็นที่น่าสนใจ คือ พรท.และทหารผ่านศึกกำลังประสบปัญหาที่ดินทำกินถูกแปรสภาพเป็นป่าสงวนทำให้ผู้อยู่อาศัยเป็นผู้กระทำผิดกฎหมาย อย่างไรก็ตาม การที่กลุ่ม พรท.อาศัยอยู่ในพื้นที่เดียวกับทหารผ่านศึก สะท้อนให้เห็นว่า ทั้งสองฝ่ายสามารถอยู่ร่วมกันได้ทั้งที่ในอดีตต่างต้องการปราบปรามฝ่ายตรงข้าม แต่ปัจจุบันทั้งสองฝ่ายได้ก้าวข้ามความรู้สึกเดิมไปสู่การตระหนักในปัญหาที่ต้อง

เผชิญร่วมกันและต่างมีความรู้สึกไม่มั่นคงในที่อยู่อาศัยซึ่งเป็นการต้องการพื้นฐานของมนุษย์ นอกจากนี้ ประชาชนชาวบ้านที่มาร่วมแสดงความคิดเห็นยังได้ให้ข้อสังเกตในเรื่อง ผู้นำไทยมักมีความเข้าใจสังคมไทยแบบ “อัตวิสัย” คิดและทำโดยไม่รับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่น

จากพะเยาโมเดลจนถึงฮาดูพนมโมเดล มีสิ่งสำคัญที่พบคือ ปัญหาความขัดแย้งในสังคมไทยเกิดจากโครงสร้างทางสังคมที่มีหลายระดับหลายชนชั้น และช่องว่างระหว่างกันสูงมาก ส่งผลให้ขาดการสื่อสารระหว่างกัน โดยเฉพาะระหว่างประชาชนระดับรากหญ้ากับระดับผู้นำหรือผู้บริหารประเทศ ผู้นำจึงมีความคิดแบบอัตวิสัยเพราะขาดความเข้าใจ นำไปสู่การกำหนดนโยบายที่ไม่สนองตอบต่อความต้องการแท้จริงของประชาชน ซึ่งหากสังคมไทยยังไม่จัดการกับโครงสร้าง ความไม่เสมอภาค ความไม่เข้าใจกัน ความขัดแย้งก็จะยังคงอยู่ในสังคมไทยต่อไป อย่างไรก็ตามการเริ่มต้นแก้ไขปัญหาโครงสร้างทางสังคมด้วยความจริงใจที่จะช่วยเหลือของภาครัฐ โดยยอมรับฟังความต้องการของคนในพื้นที่ มีการส่งเสริมให้เกิดการกระจายรายได้และการจัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสม น่าจะช่วยให้ความขัดแย้งในสังคมไทยบรรเทาลงได้อย่างมาก

อินเดีย...มหาอำนาจใหม่ในเวทีโลก

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ จัดการประชุมเชิงสัมมนาทางวิชาการศูนย์อาเซียนศึกษา ครั้งที่ 2/54 เรื่อง “อินเดีย...มหาอำนาจใหม่ในเวทีโลก?” เมื่อวันที่ 21 ธ.ค.53 เวลา 1700–1945 ณ ห้องเจ้าหมื่นไวยวรนาถ (ชั้น 6) อาคาร บก.สปท. เพื่อเปิดเวทีแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นระหว่างนักวิชาการประจำศูนย์ฯ ผู้ทรงคุณวุฒิฝ่ายทหาร พลเรือน และนักวิชาการ โดย พลเอก กฤษณ์ รัตนวรรณ ผู้บัญชาการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ/ผู้อำนวยการศูนย์อาเซียนศึกษาฯ กรุณาเป็นประธานการประชุมและร่วมแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นด้วยอย่างเปิดเผยและเป็นกันเอง สรุปประเด็นสำคัญจากการประชุมดังนี้

ปัจจัยที่เอื้อต่อการเป็นมหาอำนาจของอินเดีย : ความมีเสถียรภาพทางการเมืองและดำเนินนโยบายโดยไม่รุกรานผู้อื่น ผู้นำประเทศมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล นโยบายและการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง ทั้งนี้ อินเดียส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างประชาคมโลกแบบหลายขั้วอำนาจ และใช้นโยบายมองตะวันออกในการสร้างความร่วมมือกับมิตรประเทศ ใช้เทคโนโลยีทางการทหารที่ทันสมัยในการพัฒนากองทัพให้แข็งแกร่ง รวมทั้ง การมีอัตลักษณ์ที่โดดเด่นทางด้านวัฒนธรรม มีสภาพภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมต่อการเป็นศูนย์กลางด้านการคมนาคมขนส่งในภูมิภาคเอเชียใต้และเป็นจุดเชื่อมโยงระหว่างดินแดนตะวันตกและตะวันออก ประชากรมีคุณภาพด้านการศึกษา และเป็นศูนย์กลางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอันดับหนึ่งของโลก ส่งผลให้อินเดียมีศักยภาพและได้รับความสนใจเป็นอย่างยิ่งจากประเทศมหาอำนาจและนักลงทุนต่างชาติ

อุปสรรคและความท้าทายของอินเดีย : การที่อังกฤษเข้ามาวางรากฐานในการพัฒนาประเทศให้แก่อินเดียโดยมุ่งเน้นที่จะพัฒนาเศรษฐกิจแต่ขาดความเข้าใจถึงความแตกต่างที่หลากหลายของสังคมอินเดียอย่างถ่องแท้ ส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่ยังรากลึกจนยากที่จะแก้ไขให้หมดไปโดยสิ้นเชิง ประกอบกับอินเดียยังขาดความแหลมคมและลุ่มลึกในการบริหารจัดการและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภคที่สำคัญอย่างทั้งถึง ความซับซ้อนของกฎหมายแรงงานที่ไม่เอื้อต่อภาคการลงทุน อีกทั้งไม่สามารถนำทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรมนุษย์มาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มประสิทธิภาพได้ นอกจากนี้ อัตลักษณ์ของวัฒนธรรมอินเดียดั้งเดิมที่ถูกปลูกฝังมาช้านานจากรุ่นสู่รุ่นอาจจะกลายเป็นสิ่งฉุดรั้งการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงทุกมิติในภาพรวม

บทบาทและท่าทีที่เหมาะสมของอาเซียน : จากการที่ประเทศมหาอำนาจหันมาให้ความสำคัญกับอินเดีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสหรัฐฯ แสดงเจตนาที่สนับสนุนอินเดียให้เป็นหนึ่งในสมาชิกถาวรขององค์การสหประชาชาติอาเซียนซึ่งกำลังปรับองค์กรไปเป็นประชาคมอาเซียนจึงควรแสดงบทบาทนำในการขับเคลื่อนทุกกรอบความร่วมมือระหว่างอาเซียน-อินเดียในทุกมิติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อผูกโยงประโยชน์ร่วมกันอย่างแนบแน่น ทั้งนี้ อาเซียนมีโอกาสดีในแง่ที่ว่าจะมีการฉลองครบรอบความสัมพันธ์ 20 ปีระหว่างอาเซียน-อินเดีย ในปี 2555 และควรเตรียมพร้อมรับมือต่อกรณีที่สหรัฐฯ และรัสเซียต้องการที่จะขยายความร่วมมือและเข้ามามีบทบาทในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงและเอเชียแปซิฟิกมากขึ้น โดยดำเนินยุทธศาสตร์ด้วยการเกี่ยวพันอย่างสมดุลกับประเทศมหาอำนาจต่างๆ เพื่อดำรงไว้ซึ่งความเป็นศูนย์กลางของอาเซียนที่แข็งแกร่งและมีศักยภาพ

บทบาทและท่าทีที่เหมาะสมของไทย : ไทยควรสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้กับอินเดียในทุกมิติอย่างจริงจังและต่อเนื่องเพื่อสร้างความไว้วางใจให้เกิดขึ้น และผลักดันให้หน่วยงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องดำเนินงานร่วมกันแบบบูรณาการ โดยสนับสนุนการดำเนินงานของภาคเอกชนที่มีศักยภาพและเป็นเอกภาพและให้ภาคประชาสังคมเข้ามามีบทบาทนำในการขับเคลื่อนความร่วมมือ ตลอดจนส่งเสริมการเชื่อมโยงระบบโลจิสติกส์เพื่อพัฒนาเส้นทางการค้าและแหล่งท่องเที่ยวร่วมกัน และเร่งสร้างความตระหนักรู้ด้านจิตวิญญาณแห่งวิถีชนชาวพุทธแก่ประชาชนทั้งสองประเทศให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริง อันจะเป็นรากฐานสำคัญที่จะเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาความร่วมมือในด้านอื่นๆ ให้แน่นแฟ้นมากขึ้น อนึ่ง ไทยควรเร่งผลักดันให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านความมั่นคงกับอินเดียต่อกรณีการเผชิญภัยคุกคามด้านการก่อการร้าย เพื่อนำมากำหนดยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงใน 3 จขต.อย่างยั่งยืน รวมทั้งเร่งผลักดันนโยบายมองตะวันตกของไทยให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม อันจะนำมาซึ่งผลประโยชน์สูงสุดของไทยในภาพรวม